ANVISNINGAR FÖR AKT:S FÖRTROENDEMANNAVAL

Vid förtroendemannaval tillämpas förutom de anvisningar om förtroendemannaval som styrelsen för Bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT har utfärdat även förtroendemannaavtalet mellan centralorganisationerna samt kollektivavtalets bestämmelser och tillämpningsanvisningar om val av förtroendeman och om dennes uppgifter och rättigheter.

1. Allmänt

Med förtroendeman avses en huvudförtroendeman och dennes ersättare som har valts av en fackklubb, arbetstagarna på arbetsplatsen eller fackavdelningen och som har godkänts av fackavdelningen samt arbetsavdelningarnas och verksamhetsställenas förtroendemän. Som regel väljs endast en huvudförtroendeman i ett företag. Mandatperioden är två (2) år lång. Mandatperioden är från den första dagen i ett udda år till den sista dagen i ett jämnt år, till exempel 1 januari 2027–31 december 2028.

Huvudförtroendemannens verksamhetsområde omfattar hela företaget. Verksamhetsområdet för en förtroendeman för en arbetsavdelning eller ett verksamhetsställe omfattar respektive avdelning eller verksamhetsställe.

En AKT-medlem som är anställd av sin arbetsgivare och som är finsk medborgare eller medborgare i ett EU- eller EES-land och bosatt i Finland kan fungera som förtroendeman. Medlemmen ska vara anställd på den aktuella arbetsplatsen eller verksamhetsstället och vara insatt i förhållandena på arbetsplatsen. En medlem som är i chefsställning eller som organiserar arbetet kan inte vara förtroendeman.

2. Fackavdelning och förtroendeman

Fackavdelningen godkänner och arbetstagarna på arbetsplatsen (fackklubben) väljer huvudförtroendeman och dennes ersättare samt arbetsavdelningens eller verksamhetsställenas förtroendemän på det sätt som beskrivs i dessa anvisningar.

3. Nominering av kandidater

Kandidaterna för posterna som arbetsplatsens huvudförtroendeman och vice huvudförtroendemän och för posterna som arbetsavdelningens eller

verksamhetsställets förtroendemän och vice förtroendemän nomineras vid ett för ändamålet sammankallat möte som hålls i oktober-december. Information om mötet ska ges på arbetsplatsens anslagstavla minst en vecka före mötet.

Kandidaterna ska lämna ett skriftligt samtycke till nomineringen personligen före nomineringsmötet eller på nomineringsmötet.

Samma person kan inte kandidera som förtroendeman och ersättare för förtroendeman.

Om det bara finns två kandidater till förtroendemannaposten och inga kandidater till posten som ersättare, kan man komma överens om att den med flest röster fungerar som huvudförtroendeman och den andra som vice huvudförtroendeman.

Tid och plats för nomineringsmötet ska i första hand bestämmas på arbetsplatsen eller, vid behov, av fackavdelningen eller fackklubbens kommitté. Mötena ska i första hand hållas på arbetsplatsen. Alla medlemmar i Bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT som arbetar på arbetsplatsen ska ges möjlighet att delta i nomineringen och nomineringsmötet. Om endast en kandidat har nominerats per förtroendeuppdrag behöver val inte förrättas.

4. Val av valkommitté

Om det vid nomineringsmötet nomineras flera kandidater, ska val förrättas. Vid nomineringsmötet väljs en valkommitté med minst tre medlemmar. Kommittémedlemmarna ska vara medlemmar i AKT.

Om ingen valkommitté väljs på nomineringsmötet, väljs valkommittén av fackavdelningen eller fackklubben.

De olika åsiktsriktningar som råder i medlemskåren ska beaktas i valkommitténs sammansättning.

5. Valkommitténs uppgifter

Valkommittén väljer en ordförande och en sekreterare bland sina medlemmar. Valkommittén sköter utlottningen av kandidatnummer och tilldelar kandidaterna det nummer de fått med början från nummer 2. Valkommittén svarar dessutom för att valhemligheten är tryggad och att en kandidatförteckning i nummerordning finns till påseende i vallokalen. Av listan bör framgå de nominerade förtroendemanna- och viceförtroendemannakandidaterna samt deras nummer. Någon annan reklam får inte finnas i vallokalen eller dess närhet.

Valkommittén meddelar tidpunkten och platsen för valet samt ansvarar för och sköter informationen samt de praktiska åtgärderna i anslutning till valet.

6. Tidpunkt för val och information

Val av huvudförtroendeman och övriga förtroendemän ska förrättas under oktober-december, med undantag av fyllnadsval. Valkommittén bör senast 14 dagar före valet komma överens med arbetsgivaren om tid och plats för val som förrättas på arbetsplatsen.

Valet ska på begäran kunna hållas vid minst två olika tidpunkter. Begäran om detta ska göras vid nomineringsmötet.

Information om valet ska ges senast en vecka innan valet. Av meddelandet ska tydligt framgå när och var valet förrättas samt namn på kandidaterna och deras kandidatnummer.

7. Rösträtt, röstningsanvisningar och förfaringssätt

Valkommittén ansvarar för att röstningen genomförs i enlighet med dessa anvisningar och att valhandlingarna och valurnan placeras på en gemensamt överenskommen plats under röstningen så att missbruk inte kan ske.

Röstningen sker så att valkommittén kontrollerar medlemmens rösträtt. Rösträtten kan kontrolleras från medlemsregistreringsprogrammet, medlemsförteckningen, eller medlemmen kan också styrka sin rösträtt genom att visa upp ett giltigt medlemskort för valkommittén.

Röstningstillfällena ordnas på arbetsplatsen, i dess omedelbara närhet eller på någon annan ändamålsenlig plats som sluten omröstning, poströstning eller elektroniskt så att samtliga röstberättigade har obehindrad möjlighet att delta i röstningen.

A. Valet förrättas som sluten omröstning

Valkommittén är skyldig att föra en förteckning över dem som har utövat sin rösträtt. Efter att rösträtten har fastställts utfärdas en valsedel.

Själva röstningen sker så att den som röstar antecknar på röstsedeln numret på den kandidat han eller hon röstar på. Efter att ha fyllt i röstsedeln tar den röstande med sig sedeln till valkommittén och lägger

den därefter personligen i valurnan. Efter att röstningstiden är slut sammanträder valkommittén omedelbart för att räkna de avgivna rösterna, eller om det fortfarande finns röstningsmoment kvar, försegla valurnan.

Vid lika röstetal avgör lotten.

B. Valet förrättas som poströstning

Valkommittén skickar ett brev till alla röstberättigade. Brevet innehåller röstningsinstruktioner, en valsedel och ett kuvert för valsedeln, samt ett separat returkuvert med porto betald. Returkuvertet ska innehålla den röstberättigades uppgifter och returadressen. Instruktionerna ska innehålla information om kandidaterna, röstningstid och sista dagen för inlämning av valsedeln.

Valkommittén sammanträder för att räkna de avgivna rösterna när det har gått en viss tid efter sista returdagen.

Vid lika röstetal avgör lotten.

C. Valet förrättas elektroniskt

Valkommittén sänder en elektronisk röstningslänk till de röstberättigade. En tid är satt för valet.

Efter att omröstningen är avslutad fastställer valkommittén resultatet av valet, upprättar protokoll och sparar den elektroniska informationen om valet.

Vid lika röstetal avgör lotten.

8. Åtgärder efter att valresultatet fastställts och anmälan om förtroendemän

Efter att valresultatet har fastställts ska valkommittén upprätta ett protokoll som anger åtminstone valresultatet, antalet röstberättigade, antalet avgivna och förkastade röster samt rösträknarna.

Efter omröstningen ska valkommittén lämna in alla dokument som rör valet (inklusive valsedlar) fram till fackavdelningens årsmöte så att de kan granskas av förbundets styrelse eller dess utsedda representanter vid eventuella klagomål eller oklarheter.

Valkommittén ska fylla i blanketten för val av förtroendeman tillsammans med den nyvalde förtroendemannen. Förtroendemannen ska hämta en handskriven eller elektronisk underskrift från sin arbetsgivare på blanketten och skickar sedan in blanketten till:

- Fackavdelningen
- Finlands bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT
- AKT:s regionala ombud

Fackavdelningen ska skriftligen informera om de valda huvudförtroendemännen, förtroendemännen och ersättarna med hjälp av en blankett som godkänts av förbundets styrelse:

- Finlands bil- och transportbranschens arbetarförbund AKT
- AKT:s regionala ombud

9. Ytterligare instruktioner

A. Riksomfattande huvudförtroendemän

I ett företag som är verksamt på flera orter och vars anställda tillhör olika fackavdelningar har alla fackligt anslutna medlemmar i företaget rätt att delta i valet av huvudförtroendeman.

Om förtroendemännen på företagets olika verksamhetsställen dock enhetligt beslutar att de förrättar valet inom sig, förrättas inget annat val. Huvudförtroendemannen i fråga ska då väljas bland de redan valda förtroendemännen. I övrigt gäller dessa anvisningar i tillämpliga delar för en sådan huvudförtroendeman och valet av honom eller henne.

B. Val av förtroendeman under valperioden

Om huvudförtroendemannen avgår från sin uppgift antingen på grund av sjukdom, byte av arbetsplats eller av någon annan anledning, ska val av huvudförtroendeman förrättas i enlighet med dessa anvisningar före utgången av följande kalendermånad. Om vice huvudförtroendemannen inte ställer upp som huvudförtroendemannakandidat på nomineringsmötet, behöver val av vice huvudförtroendeman inte förrättas i det nämnda fallet, men i möteskallelsen bör man förbereda sig för att båda valen kan behöva förrättas. Mandatperioden för en huvudförtroendeman som har valts på

detta sätt varar till utgången av den avgångna huvudförtroendemannens mandatperiod. Denna anvisning gäller även valet av förtroendeman för ett verksamhetsställe eller en avdelning.

C. Att neka förtroendemännen att fullgöra sina skyldigheter och rättigheter

Om de valda huvudförtroende- och förtroendemännen agerar i strid med

centralorganisationens, förbundets eller fackavdelningarnas stadgar och förfaranden, representantmötenas beslut samt gällande kollektivavtal, kan förbundsstyrelsen i sådana fall ålägga fackavdelningen att neka förtroendemännen att fullgöra sina skyldigheter och rättigheter och förrätta nyval av förtroendeman.

10. Lösning av meningsskiljaktigheter

Eventuella meningsskiljaktigheter kring dessa anvisningar avgörs av förbundets styrelse.